

Wi Carl then Nijonde medh Gudz nådhe, Sweriges, Göthes, Wendes ... allmoge som vthi utrymme ...

SOT // Utbrutna ligg. fol. extra stort format / Kungl. förordningar

Tillkomstår 1608

Digitaliserad år 2016

National Library of Sweden

Sveriges / Göthes / Wendes / Finmars / Carelers / Lappers i Norlanden / the Caijaners och Esters i Liffland &c. Konung.

Tilbiude edher trogne Vnderfäter / Prästerstap och menige Almoge som vthi Gudh tilförende. Edher är trogne Vnderfäter / icke owitterligt / af hwadh orsaal thette Kriigh som nu någre åhr hafwer emellan Sveriges Rijke och then Polenste Cronen vppstådt / är förorsaket / Nembligen / at Konung Sigismundus icke hafwer blifwit widh sin gjorde Sedh och försäkring / och så regerat thette sitt Arfkonungerike som han vthi sin Konunglige Eröning vthlofwade / vthan på allehanda sätt handlat ther vppenbarligen emoot / och latit sigh så wijde af the Papister och andre sine onde Nådghifware förföre / at han är kommen hijt in i Rijket medh een fremmande Krijghsåår til at förderfwe oss / och alle andre sine trogne Vnderfäter / som öfwer hans Sedh / Sveriges Lagh / och alle loflige Beslut och Afhandlingar hafwe welet hålla. Och när honom hans vplåt icke lyckadhes som han wäl hadhe achtet och meent / då drogh han hedan af Rijket emoot Bref och Segel / och begynte sedan sitt fiendelige förhafwande vppenbarligen at fulfölle / först i Finland / ther han vpväckte the Finste på nytt igen til buller och oproor / och sticadhe them fremmande Folk til hielp / och sedhan vthi Liffland / ther han Krijget nu på thet Ötronde år medh all macht fördt och continueret hafwer. Och ändoch wij så wäl som Rijkens Rådgh hafwe på åtskillige tindhier skrifwit Konungen i Polen och the Polenste och Littowiske Ständer til / och slagit alle loflige och Christelige medhel före / ther medh thenne Feigde kunne komma til en godh ånde : Hafwe och besökt och bedit andre Potentater / Konungar / Chur och Furstar / wåre Swågror och godhe wänner / at the sigh vthi saken legge wille / Sådrom och nu vthi thette år affårdet til Liffland / wåre och Sveriges Rijkles trogne Mån och Rådgh / Magnus Brahe Grefwe til Wistingzborgh / Friherre til Riddboholm och Arholmen / Sveriges Rijkles Marsk / Nils Bielle Friherre til Sallstadh / M. Peder Kenicius Biscop i Strengnås / M. Lars Paulinus Biscop i Schara / Otto Mörner Stådhållere på Åbo / Philip Skeding Stådhållere på Narwen / och them befalet / at the sigh på thet högste beslute och winlegge skulle / at the medh the Poler kunne komme vthi handel och saken så wijde bearbete / at wij måtte få en fast Fridh eller ett rume Stillestånd. Men så hafwer man ånnu til thenne tindh til ingen lideligh handel medh Konungen i Polen och the Poler kunne komma / vthan ehwadh wij hafwe tilbudit / så är thet alt af them vthslagit wordet. Hwarföre / medhan wij icke kunne bekomme Fridh / så moste wij taghe Gudh til hielp / och tänckie til the medhel / ther medh wij Land och Folk kunne emoot wåre Fienders fiendelige tillsättning / försware. Och efter sådant vthan Sveriges Rijkles trogne Inbyggieres til hielp och biistånd icke see kan : Therföre / ehuru gerne wij och såghe / at i måtte blifwe medh all ytterligare hielp och tunge förskonadhe / så kunne wij thet docklikt wäl nu på thenne tindh icke gå förbi. Ty efter wij wäl wette / at i icke gerne see at vthskrifning som sedhwanligen här vthi Rijket plåger ware / skal blifwe hållen / på thet icke antingen i sielfwe stole gåå åstadh eller miste edher Sønner / Wåger och Drånger / therigenom i sedhan moste öfwer gifwa edhre Hemman / när i icke hafwe förmögenheet på folk them så til at håfde och bruke som thet sigh böör. Therföre måste wij see til / at wij kunne bekomme fremmande Folk / som wij emoot Fienderne kunne bruka. Och althensund wij nu hafwe här vthi Rijket ett temligt antal gott fremmande Krijghfolk / som wij på stoor besofnat hafwe hijt in bestalle latit / edher och Rijket til förswar. Så på thet samme Krijghfolk vthöfwer Winteren måge blifwe här vthi Rijket vnderhåldne / så at man kunne strax i Wåhr hafwe them wederredhe / och icke då först bestalle them hijt in / ther medh många godhe lågenheet kunne blifwe försmede. Så hafwe wij medh wårt ellseligh Rijkles Rådgh som här hoos oss hafwe tilstådhes warit / för gott ansecdt / at een liten hielp til theres vppehålle måtte blifwe af Vnderfäterne öfwer heele Rijket vthgiord / på thet man icke skulle nödgas at gripe til Mångh hielpen / och gifwe thet nu vth som man i Wåhr skulle hafwe til at affårde them medh / när the skulle draghe soort emoot Fienderne. Och belöper sigh samme hielp icke meer vthi Sex Månader vpå hwart fulgårdz Heman ån Penningar Tiugu öre / Spannemål halstredie Fierding / Humble en half marc / Smör hal annan marc / Rött och Flest Sex marcker / Saltfist Sex marcker / Torfist half annan marc / Fåår en tredie deels stycke / Høns halstannat stycke. Och stole räknas två halfwe Bønder emoot en heel / och fyre Torpere emoot en heel / Theslikes två af Frälset emoot en Crone bonde. Så är och icke meer lagdt vpå Prästerstapet / ån at the för hwarie Sextie fyre Bønder som the hafwa vthi theres Geld stole vthgøre vthi Sex Månader / Penningar Ellofwe marc / Spannemål een Tynna och en fierding / Humble två marcker / Smör Sex marcker / Rött och Flest ett Lispund / fyre marcker / Saltfist ett Lispund / fyre marcker / Torfist Sex marcker / Fåår ett stycke / Høns Sex stycker. Och althensund thet är een ringe hielp / och Vnderfäterne vthi Upsala Låhn / medh hwille wij ther om hafwe talet / hafwe beialet / at the herne gerne vthgøre wele / ther före wij them nådheligen betacke / Så försee wij oss til edher / at i och late edher här til wälwillige besinne. Och hafwe wij pålagdt och befalet thenne wåre trogne Tienare

at the medh edher ther om handle stille. Och ther så är / at i ther til bewillie wele / då skal Krijghfolket blifwe förlagdt vthi Stådherne / och wåre Fougder stole samme hielp strax vppåre / och them ther af spiisa och vnderhålle / så at the edher icke i någhon måtte ytterligare betunge stole. Begäre förthen skuld trogne Vnderfäter / at i wele ansee Rijkens lågenheet / och thenne ringe hielp godhwilligen vthgøre. Vthi hwadh måtte wij kunne rame edhert och andre Rijkens trogne Vnderfäters gagn och bästa igen / ther om wele wij oss altijdh winlegge och beslute / så wijde wår förmögenheet kan tillsåie / och Gudh warder oss nådhen gifwendes. Befale edher här medh samptligen och spennerligen nådheligen Gudh Allmä Kriigh. Af Stockholm / then 1. Decembris, Anno &c. 1602.

Carolus.

1608 1/2

168

1688. 21 decemb.